पुरा याभ्यां कुशीभ्यां चात्वालो देवैः परिगृहीतः । तयोः कुश्योरपनयनं दर्शयति । "ते कुश्यौ । व्यघ्नन् । ते अहोरात्रे अभवताम् । अहरेव सुवर्णाभवत् । रजता रात्रिः । स यदादित्य उदेति । एतामेव तत्सुवर्णां कुशीमनुसमेति । अथ यदस्तमेति । एतामेव तद्रजतां कुशीमनुसंविशति" इति । ते देवाः चात्वालसमीपे पूर्वं स्थापिते कुश्यौ वियुज्य हतवन्तः परित्यक्तवन्त इत्यर्थः । ते च त्यक्ते कुश्यौ अहोरात्ररूपे अभूताम् । तत्सुवर्णा सुवर्णकुश्या अह्नोरूपत्वादयमादित्य उदयन् तां कुशीमनु सम्यक् प्रवर्त्तते । रजतकुश्या रात्रिरूपत्वात् । आदित्योऽस्तं गच्छन् तां कुशीमनुप्रविशति । तदेवमनया पूर्वोक्तया च कुशीस्तुत्या स्तुतिकाले स्तोत्रीयाणां गणनाय कुश्यः स्थापनीयाः पश्चादपनेया इति विधिरुन्नीयते ॥

अथ चात्वालप्रसङ्गात् बुद्धिस्थे प्रदरे कञ्चिन्निषेद्धुं पुरुषार्थं दर्शयति । "प्रह्लादो ह वै कायाधवः । विरोचनꣳ स्वं पुत्रमुदास्यत् । स प्रदरोभवत् । तस्मात् प्रदरादुदकं नाचामेत्" इति । कयाधुसञ्ज्ञायाः स्त्रियः पुत्रः प्रह्लादः, स्वकीयं पुत्रं विरोचनं केनाऽपि निमित्तेन कुपितो हस्तेनोद्धृत्य कचिद्भूमावपातयत् । स भूमिप्रदेशः प्रदरः छिद्ररूपोऽभूत् । तस्य प्रदरस्यासुरत्वात्तत्र प्रतिष्ठमुदकं पुरुषो नाचामेत् । तथा च आपस्तम्बः स्मरति, न वर्षधाराखाचामेत्तथा न प्रदरोदक इति ॥

इति दशमोऽनुवाकः ॥ १० ॥